DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 4 MAART.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & ZONEN te *Rotterdam* en bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam*.

No. 18. | ZESDE JAARGANG. | 1858.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

GEZONDHEIDS POLITIE.

II.

Wat is er in Nederland en zijne kolonien in het belang der algemeene gezondheid tot dus verre tot stand gebragt?

In gemoede kunnen wij geen ander antwoord op deze vraag geven dan het volgende: Voorbereid is er iets, gedaan zeer weinig.

In het jaar 1855 werd door den heer WINTGENS, Lid der tweede kamer van de Staten Generaal, aan die kamer een voorstel gedaan tot de gezondheids politie betrekkelijk.

Het voorstel van den Heer WINTGENS strekte hoofdzakelijk, dat in iedere gemeente, alwaar de raad zulks noodig oordeelt, een uit de gemeentekas bezoldigde gezondheidsraad zou benoemd worden.

Deze raad zou tot voorlichting dienen betreffende openbare gezondheidsmaatregelen. Hij zou de vraagbaak zijn voor de verschillende overheden, en zoude, ook zonder gevraagd te zijn, zijn advies mogen uitbrengen, en voorstellen doen (b. v. in geval van cholera en dergelijke), en jaarlijks zoude hij een verslag uitbrengen van den gezondheidstoestand in de betrokken gemeente

Ten einde aan die veelzijdige taak te kunnen voldoen, en met kennis van zaken te kunnen spreken en handelen, zou de gezondheidsraad regt van toegang hebben tot alle openbare inrigtingen en werken, scholen, en andere bij het voorstel bepaaldelijk opgenoemde plaatsen.

De gezondheidsraad zou van zijnen kant advies en inlichting kunen verwerven bij alle plaatselijke adviserende collegiën, en zich door de reeds bestaande geneeskundige commissiën doen bijstaan.

Voorts waren bij het voorstel eenige bepalingen opgenomen, speciaal op de woonhuizen betrekking hebbende. Wanneer de raad van gezondheid meent, dat een verhuurd wordend huis nadeel kan hebben voor de gezondheid der bewoners, zoude hij hiervan aan het gemeentebestuur kennis geven; het gemeentebestuur zou alsdan de ontruiming kunnen bevelen en ten uitvoer brengen, tenzij de noodige herstellingen behoorlijk door den eigenaar wierden aangebragt.

Op gelijken voet zou het reinigen van huizen verpligtend zijn, bijaldien dit door het gemeentebestuur, op advies der gezondheidsraden, bevolen werd.

Er kunnen gevallen voorkomen, dat eene geheele buurt ongezond wordt, ten gevolge van de ondoelmatige ligging van eenige huizen, die welligt nattigheid aanbrengen, de vrije lucht-circulatie belemmeren, enz. In die gevallen zou men, op advies der gezondheidsraden, tot eene onteigening ten algemeenen nutte en eene slechting dier gebouwen kunnen overgaan, iets waartoe echter de medewerking van den gemeenteraad zou vereischt worden.

Merkwaardig is hetgene bij de discussien over dit onderwerp door onderscheidene volksvertegenwoordigers is in het midden gebragt, en schoon dat voorstel alstoen met eene geringe meerderheid werd verworpen, zoo werd toch algemeen toegegeven dat de zaak zelve, *regeling der algemeene gezondheidspolitie*, dringend noodig was.

Een der Leden, de heer WESTERHOFF zeide onder anderen bij die gelegenheid:

„Geen land is er, waar de gezondheids-politie, waar „de geneeskundige staatsregeling in zulk een ellendigen „en verwaarloosden toestand verkeert, en waar bij gevolg zoo weinig zorg voor de gezondheid der ingezetenen — dat dierbaarste kleinood van al wat de „Hemel den mensch heeft geschonken — wordt gedragen, dan juist in Nederland. Algeheele verwaarlooing — hieromtrent laat zich maar ééne stem hooren „— vindt er ten deze, tot hiertoe, van de zijde der Regering plaats. Niets wordt er gedaan om dien ongelukkigen, dien verderfelijken toestand te verbeteren, „en zulks niettegenstaande er honderden van malen en „van alle zijden met de meeste ernst en kracht op is „aangedrongen. Al wat nog bij ons bestaat is ellendig, „verouderd en onbruikbaar lapwerk, en betrekkelijk de „eigentlijke gezondheids-politie bezitten wij niets, en „zulks in weêrwil van den veelomvattenden, volledigen „en voor die tijden gewis voortreffelijken arbeid van „de in 1796 ingestelde Gezondheids-commissie, welke „ons in dezen zoo goed tot leiddraad had kunnen dienen, „en welk werk, dat altoos ongebruikt is blijven liggen, „wij aan onzen beroemden VAN SWINDEN en aan DAVID „VAN GESSCHER verschuldigd zijn."

Op den 2den Augustus 1856 werd door den toenmaligen Minister van binnenlandsche zaken, den heer SIMONS aan de hoofden van gewestelijk bestuur in Nederland eene circulaire over dit onderwerp gerigt, waarin de volgende merkwaardige zinsneden voorkomen.

„Onder de belangen die onmiddelijk na de aanvaarding mijner bediening meer bijzonder mijne aandacht „getrokken hebben, behoort de zorg voor den openbaren gezondheidstoestand der ingezetenen. Ik beschouwde het als een mijner duurste pligten, die zorg „tot de mijne te maken en de edele bedoelingen des „konings ook daarin naar mijn beste weten te bevorderen. Hetgeen in Frankrijk sedert lang, in Engeland „sedert eenige jaren, in Belgie met zooveel volharding „en met zoo goed gevolg, in den laatsten tijd is tot stand „gebragt, — de wensch van velen in Nederland dat „het vaderland niet langer verstoken moge blijven van „de toepassing dier kundigheden, waarmede de vorderingen der natuurwetenschappen, in de laatste vijftig „jaren vooral, ons begiftigd hebben, tot de handhaving „en verbetering van de gezondheid der menschen, — „dit alles heeft mij de overtuiging gegeven, dat de regeling dezer hoogst gewigtige aangelegenheid van regeringswege noodig is en niet langer mag uitgesteld „worden"

En verder:

„Het zal naauwelijks noodig zijn te herinneren, hoe „veel op deze wijze kan gedaan worden voor de goede „inrigting der woningen en haar gebruik, voor de reinheid der openbare wegen; de doelmatige wegruiming „van vuile en andere schadelijke stoffen uit de gemeente; „het veranderen van den toestand der grachten, soms „vol onreinheid en zonder eene voldoende beweging „van het water; de aanvoering van goed drinkwater; „het toezigt op eet- en drinkwaren; het weren van „vergiftige of in het algemeen schadelijke stoffen uit „het dagelijksch gebruik; voor goede verlichting van „schoollocalen en wat in het algemeen de gezondheid „der schoolkinderen bewaren kan; voor het verkeer „in openbare gebouwen, of in fabrieken die voor de „gezondheid schadelijk kunnen zijn; voor zoovele andere onderwerpen meer, als die onder den wel bekenden naam van gezondheidspolitie begrepen worden.

„Eindelijk druk ik hier den wensch uit, dat voor „1 Februarij van het volgend jaar door u, aan mijn departement, naauwkeurige opgave worde gedaan, wat „er tot den laatsten December van dit jaar, in elke „gemeente van uwe provincie is gedaan om het doel „te bereiken, dat ik met dit schrijven op het oog had. „Mijn voornemen is, in een geregeld verslag, daarvan „openbare mededeeling te doen, tot opwekking en navolging."

DE ROEPING DER VROUW.

(*Vervolg en slot.*)

Ziet, daar zit zij in de stilte van den nacht, aan een klein bedje. De hand des Heeren had haar getroffen. Een harer kleinen lag ziek uitgestrekt in zijn ledikantje. Bertha is bleek, de oogen zijn rood van het droevig geween; zij liefkoost haar arm kind met hare blikken, zij drukt zijne handjes en lippen; zij telt de kuchjes, die aan de borst van het zieke kind ontsnappen; bij de minste beweging beeft en siddert zij, zij valt op de knieen, bidt, smeekt den Hemel om hulp. — Zij zou, als het maar eenigzins mogelijk was, gelijk de pelikaan, met haar bloed den dood van deze legerstede verdrijven; zij zou haar leven gaarne voor dat van haar kind opofferen, als zij slechts den minsten schijn van genezing op het vervallen gezigtje mogt bespeuren.

Reeds weken lang zat Bertha bij het ziekbed van haar kind. Sinds al dien tijd had zij hare afgematte leden volstrekt geene rust kunnen gunnen; zij is verbleekt en vermagerd, gevoelt te regt, dat hare gezondheid gevaar loopt... maar wat komt het er op aan? Zij is vrouw en moeder; zij zal den strijd met den dood niet opgeven. Haar ligchaam moge bezwijken, hare liefde zal het uithouden, tot dat het bloed van haar bloed, de ziel van haar ziel gered is.

Bertha's echtgenoot is een krachtig man, die de toekomst zijner kinderen, door dat hij immer hooger tracht te stijgen, wil verzekeren en uitbreiden. Hij drijft handel. De zucht naar rijkdom maakt, dat hij de luimen van het lot met moed trotseert;... maar dit kan hem niet voldoen, hij neemt deel aan den heeten strijd der partijen. Vaak kwam hij 's avonds thuis, vermoeid van den strijd, bedrogen in zijne verwachting, met rimpels op 't voorhoofd, terwijl zijn borst van bitterheid en verdriet overstelpt was.

Op welk eene innemende en vernuftige wijze weet Bertha 's mans leed te verzachten. Hoe zoet klinkt hare vertroostende taal in zijne ooren. Hoe liefdevol wischt zij hem het zweet van het voorhoofd en weet zij hem troost en moed in het harte te storten, zoodat hij, al het leed vergetende, naast haar, zijne kinderen op zijne knieën laat spelen, en vol hoop den dag van morgen te gemoet gaat.... Indien onverwachts zijne ondernemingen een gevoeligen slag mogten ondergaan, zijn bestaan en dat zijner kinderen bedreigd worden, dan mort hij, is verdrietig en wanhopig, verwenscht misschien zijn lot, doet zijne vrouw zelfs lijden onder zijn leed. . . . Maar zij verbergt haar leed en spreekt even warm en vol geestdrift van Gods ondoorgrondelijken wil, weet hem moed in te blazen en het vertrouwen op de toekomst weêr te geven.

En zoo gaat het leven van Bertha voorbij, in steeds opofferende liefde. De Heer moge eenige harer kinderen tot zich roepen, zij, van leed bijna overmand, wijkt niet van het ziekbed harer kleinen, tot dat zij den laatsten adem uitblazen. Later mogen hare zonen zich blindelings aan de genietingen der jeugd overgeven en zich aan alle gevaren en misschien aan hunnen ondergang blootstellen. . . . zij intusschen zal sorgen, sparen, werken, sidderen, in gestadige vrees verkeeren en alle mogelijk harteleed uitstaan. . . . zoo lang, tot dat zij, afgewerkt en uitgeput door den last der jaren, eene oude vrouw geworden is. . . . Waarlijk! Bertha heeft hare schoonheid verloren, hare oogen derven hun glans, haar hoofd is grijs geworden, haar voorkomen boezemt vrees in, haar stem is verzwakt, ja, bijna stamelend geworden.

Het hart van deze afgeleefde, ja stram geworden vrouw, zal ledig en koud zijn, denkt gij welligt. Hare liefde heeft zoo uitermate geblonken, dat er geen vonkje meer gloort in haar binnenste?

Gij bedriegt u: die vrouw heeft liefde, tot dat één ademtogt haar bezielt. Zij heeft slechts hare liefde op hare kinderen en op hare kindskinderen overgeplant. Zij gaat van de eene familie naar de andere; zij sust de kleine wichtjes in slaap; den oudsten weet zij altijd iets leerzaams mede te deelen, want zij herinnert zich zoo menig vrolijk liedje en zoo menig schoon vertelseltje uit hare jeugd! — Ach, die goede vrouw! zij wordt weêr kind te midden van kinderen. En welk woord is meer in staat de vreugde en vrolijkheid in den kring eener familie op te wekken, dan dat van *grootmoeder*? Als gij dat woord slechts noemt, dan juichen de kinderen, zij kloppen van vreugd in de handen en huppelen van blijdschap — want dat woord is voor hen het zinnebeeld van het hoogste geluk, der innigste vertrouwelijkheid en van hemelsch geduld. . . .

In deze vlugtige schets heb ik het leven der vrouw, in hare natuurlijke ontwikkeling, afgeschilderd, haar gadegeslagen als kind, meisje, moeder en grootmoeder, en te-

En wat is er nu, nadat door de Regering zelve de noodzakelijkheid is erkend dat deze gewigtige aangelegenheid van harentwege onverwijld werd geregeld, tot stand gebragt? Voor zoo verre ons bekend is, niets.

Hetgene tot dus verre in het belang van den algemeenen gezondheidstoestand op Java is voorbereid, heeft, wij moeten het tot ons leedwezen verklaren, almede tot geene bekende uitkomsten geleid.

In de *Javasche Courant* van 1852 No. 21, lezen wij het volgende:

— „Door de regering is dezer dagen eene kommissie benoemd, tot het doen en derzoeken welke maatregelen behooren genomen te worden tot verbetering en bevordering van den gezondheidstoestand van de stad en voorsteden van Batavia.

„Deze kommissie is zamengesteld uit de heeren P. van Rees, resident van Batavia; G. Wassink, dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse, en E. C. C. Steinmetz, luitenant-kolonel der genie, adjudant van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal; terwijl dezelve als secretaris wordt bijgestaan door den heer J. C. de Kock van Leeuwen, assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia."

Of deze maatregel van den afgetreden Gouverneur Generaal te Batavia eenig gevolg heeft gehad, kunnen wij moeijelijk beoordeelen, maar zooveel is zeker dat dezelve nimmer tot andere hoofdplaatsen op Java is uitgebreid geworden, waar dan toch wel even groote behoefte aan verbetering en bevordering van den gezondheidstoestand blijft bestaan als te Batavia.

Met betrekking tot Sourabaija lezen wij in *de Javasche Courant* van datzelfde jaar No. 13, het volgende:

— „Bij een dezer dagen genomen besluit, is door het gouvernement magtiging verleend tot het uitdiepen en reveteren van de rivier Krambangan, zoowel in het belang van den gezondheidstoestand van de hoofdplaats Soerabaya, als tot verbetering der communicatie met en tusschen de verschillende civiele en militaire inrigtingen, aan de oevers dier rivier gelegen.

„De Krambangan, welke uit de Kalimaas, even boven Soerabaija, ontspringt, liep in vroegere tijden langs het geheele westelijke bebouwde gedeelte der stad Soerabaija, en voerde in haren loop het water en de onreinheden uit de zich in dezelve uitstortende goten en riolen mede.

„Langzamerhand is evenwel de bedding dezer rivier meer en meer aangeslijkt, waardoor zij niet langer als een riviertak kan worden beschouwd, en alleen bij zeer hoogen waterstand nog water uit de Kaliemaas ontvangt.

„Gedurende het grootste gedeelte van het jaar, blijven alzoo de onreinheden, welke door de riolen en goten in die rivier worden afgevoerd, daarin liggen, en gaan, onder den invloed van het klimaat, spoedig tot ontbinding over; waardoor onophoudelijk schadelijke dampen zich ontwikkelen, welke op den gezondheidstoestand der bewoners van de omliggende huizen en gouvernements instellingen, eenen hoogst verderfelijken invloed uitoefenen.

„In hoever de aanslijking toe te schrijven is aan natuurlijke oorzaken, of aan de gedeeltelijke afsluiting der Krambangan, door middel van duikers, in het belang der fortificatie-werken, kan moeijelijk beslist worden; doch zeker is het, dat eene voorziening hoogst noodzakalijk was."

Of de aan de rivier Krambangan plaats gehad hebbende werkzaamheden aan het voorgestelde doel hebben beantwoord, vermeenen wij met grond te mogen betwijfelen, maar durven integendeel beweren dat de staat van die modderpoel even als van de gooten en riolen op de meeste plaatsen dezer stad, vooral bij den ophanden zijnden Oostmoesson dringende voorziening vereischt, in het belang van den algemeenen gezondheidstoestand van de talrijke bewoners dezer stad, wier leven en welvaart aan eene openbare gezondheidsregeling onafscheidbaar verbonden is.

E. FUHRI.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT
van den 27sten *Februarij* 1858, N°. 17.

Civiel Departement.

ONTBONDEN:

De kommissie voor het onderzoek omtrent de suikerkultuur en bereiding, ingesteld bij besluit van 8 December 1853 no. 10; onder dankbetuiging voor de zorvuldige wijze waarop zij zich van den aan haar opgedragen taak heeft gekweten.

VERLEEND:

Eervol ontslag, onder toekenning van wachtgeld, aan den hoofdinspekteur van financien mr. G. Umbgrove, en den adjunkt-hoofdinspekteur van financien C Wiggers, als leden der kommissie voor het onderzoek omtrent de suikerkultuur en bereiding, ingesteld bij besluit van 8 December 1853 no. 10, alsmede aan jhr. W. C. F. Goldman, landmeter en teekenaar, en aan F. G. F. von Schukkmann, klerk bij bovengemelde kommissie.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de vendumeester te Batavia jhr. G. van Braam.

BENOEMD:

Tot vendumeester te Batavia, de translateur voor de maleische taal W. F. G. Pool.

BIJ HET BESTUUR VAN HET ROOMSCH KATHOLIEK WEESHUIS TE SAMARANG.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, uit de betrekking van lid en thesaurier, C. E. Gerard, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van lid en sekretaris, J. W. Sloot, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot leden:

M. van Weddingen, onderintendant der tweede klasse bij de militaire administratie, en

F. A. Pringiers, koopman aldaar.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, de benoeming van J. G. Heuveldop, tot translateur voor de Engelsche, Fransche en Hoogduitsche talen te Batavia.

Militair Departement.

BENOEMD:

BIJ DE DIREKTIE DER GENIE.

Tot militair ambtenaar der tweede klasse, de teekenaar en graveur, militair ambtenaar der derde klasse, W. D. Wiemans; met bepaling dat hij in zijnen nieuwen rang bij het lithographisch établissement werkzaam blijft.

Berigten aan Zeevarenden.

(*Voor den lande.*) De vice-admiraal, kommandant van Z. M zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, brengt den zeevarenden ter kennis, dat de gezonken tonnenboei van de Grootsklip in straat Bali tijdelijk is vervangen door een bamboezen vlot als baken.

De Vice-Admiraal voornoemd,
J. F. D. BOURICIUS.

(*Voor den lande.*) De vice-admiraal kommandant van Z. M. zeemagt in O. I. en inspecteur der marine, brengt den zeevarenden ter kennis, dat het noodbaken van het rif van Menschen-Eter in het wester vaarwater naar de reede Batavia, vermist is bevonden.

De Vice-Admiraal voornoemd,
J. F. D. BOURICIUS.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 24 Februarij 1858 No. 16, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels.

Door de weeskamer te Batavia, van wijlen A. Pattenti, G. F. Cloris, P. H. Wimmers, J. L. Leukers, J. F. Grim, J. Dekker, E. Heisch, C. Visker en A. Magnae.

Door de gecommitteerden in de opschriften sterfboedels te Indramaijoe, van wijlen den chinees IJap Tjaihien.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 5den Maart.
Voor de toko van de heeren Gebr. Kocken in de stad.

Op Zaturdag den 6den Maart.
Bij 's lands oude timmerwerf alhier.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN

Bevallen van eenen *ZOON*, SOPHIA SUTHERLAND, geliefde echtgenoote van
SOERABAYA, 3 *Maart* 1858. J. J. F. SWART.
(197)

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER* de echtgenoote van
SOERABAYA, J. H. M. OHL.
23 *Februarij* 1858. (183)

HUWELIJK.

Getrouwd:

C. BETH
MET
A. C. L. P. NEIRINCKX.

SOERABAYA,
24 *Februarij* 1858.
(179) *Eenige kennisgave.*

STERFGEVALLEN.

Heden overleed alhier CASPER JOSEPH ROBERTUS, in den ouderdom van ruim één jaar, eenig geliefd zoontje van
BANJOEWANGIE, C. J. BRAUN,
den 9*den Februarij* 1858. en
(190) R. F. TURPIJN.

Ons eenigst ZOONTJE KAREL JURRIAAN, in welks geboorte wij ons *op den* 23*sten November* 1857 verheugden, werd ons op heden plotseling door den dood ontrukt.
SOERABAYA, J. A. A. NICOLAI.
den 2 *Maart* 1858. J. W. NICOLAI.
(198) *Binkhuijzen.*
Algemeene kennisgave.

VENDUTIE.

2787 stuks afgekeurde Gouvernements HOUTWERKEN, zullen op *Dingsdag den* 8*sten Maart*, te *Grissee* worden verkocht. (177)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 9*den Maart* 1858.

Voor de Toko van den maleijer MOHAMAT TAIR in de *Kampong Baroe*, zullen worden verkocht RESTANT GOEDEREN van den Heer T. FRIEDLANDER, als: LIJNWADEN, rood en geel KOPERWERK, PROVISIEN, DRANKEN, geknipte DUITEN, enz.
(193)

...vens aangetoond, hoe de liefde de kroon is, die haar in al die opvolgende toestanden uitermate versiert. Laten wij deze kleine beschouwing met het verhaal van eene korte, maar ware gebeurtenis besluiten. Zulks zal nog beter dan het bovengenoemde bewijzen, dat voor de vrouwen *leven* en *lief te hebben*, woorden van ééne beteekenis zijn.

Niet ver van de Citadel te Antwerpen bevindt zich een vondelingshuis, een gesticht, waarin den ongelukkigen kinderen een toevlugtsoord is bereid, ter hunner verpleging en opvoeding.

Daarnaast staat een ander gebouw, waarin mannen en vrouwen, die krankzinnig zijn, verpleegd worden. Beide gestichten zijn slechts door een muur van elkander gescheiden, eenvoudig voorzien van een deur, want beiden, die kinderen en die krankzinnigen, maken van dezelfde kapel gebruik, ten einde God te aanbidden.

Het was in het jaar 1830, in den nacht, dat het vreesselijk bombardement plaats had. De Kloosterkerk, de St. Michiels kerk en het Koninklijk entrepôt stonden in lichte laaije vlam. Het vuur golfde als een woedende zee over een gedeelte der stad en verwde den hemel met een akelig rood. De grond schudde door het aanhoudend gedonder der kanonnen en het onbeschrijfelijk gekletter der mortieren. Gloeijende kogels en verderf brakende bommen beschreven akelige kringen door de lucht en vielen verpletterend en vernielend op de verlaten huizen neêr. Het vondelings- en krankzinnigenhuis waren, volgens krijgsgebruik, nog door de bezetting gespaard en de bommen en kogels in eene andere rigting geworpen. Eenige vrijwilligers der Belgische armée meenden echter uit deze gestichten met goed gevolg op den vijand te kunnen schieten. Zij overrompelden het krankzinnigenhuis en begonnen dan ook van daaruit op de Citadel te vuren.

Aldus aangevallen uit gestichten van weldadigheid, door alle natiën steeds als een neutraal gebied ontzien en geëerd, ontvlamde de wraakzucht der Nederlandsche krijgers. De vuurmonden werden naar het vondelingshuis gerigt en het geschut spuwde dood en verderf over de woning der arme kinderen en der ongelukkige krankzinnigen.

Reeds waren er eenige bommen op de binnenplaats van het gebouw gevallen, waardoor al de vensterruiten stuk sprongen en met oorverdoovend geraas op den grond vielen. Een hevige brand dreigde uit te barsten. Wat nu gedaan?

Men kan toch die krankzinnigen en die jammerende kinderen niet aan het gevaar ter prooi laten van levend begraven te worden. — Maar tot welk hulpmiddel moet men de toevlugt nemen? De tijd dringt; een minuut langer en alle redding is onmogelijk.

De bestuurders dier gestichten lieten al de deuren openen en gaven aan de krankzinnigen en kinderen de vrijheid om zich zelven te redden, als het nog mogelijk was....

Daar stroomen de krankzinnigen, mannen zoowel als vrouwen, op de binnenplaats, te midden van de weeklagende kinderen. De roode gloed der vuurzee werpt zijn licht over dit vreesselijk schouwspel. De mannen, bewust van het hun zoo dreigend gevaar, zijn razende van schrik en woede; zij snellen vooruit en loopen in hunne woeste vlugt de kinderen overhoop; slechts op hun eigen levensbehoud bedacht, vloden zij naar buiten.

Maar, wat doen de krankzinnige vrouwen, te midden van dezen akeligen toestand?

Ziet, het akelig geschreeuw der kinderen had haar getroffen... Elk harer neemt een, twee à drie kinderen, prest ze aan hare borst, verbergt ze in haar schoot, bedekt hen met haar ligchaam en keert zich met den rug naar dien kant, van waar het kanongebulder haar in de ooren klinkt en van waar de vuurmassa zich schijnt te verspreiden. De arme krankzinnige vrouw schijnt het gevaar, waarin zij zelve verkeert, geheel vergeten te hebben. Haar ligchaam stelt zij als een bolwerk tusschen de kinderen en de moordende machines, hopende ze zoo, ten koste van haar eigen leven, voor den dood te kunnen beschutten en des noods te redden....

Wat wij hier mededeelen is volkomen waar.

Ziet hier de vrouw, beroofd van geest, verstand en van alle zelfbewustheid — niets menschelijks schijnt bij haar overgebleven te zijn, haar ziel is zelfs in de war: zij weet niet wat zij zegt, wat zij denkt, alles is dood in haar — alles behalve de heilige en verborgen vlam der liefde!

Ongelukkige martelares van de menschelijke ellende! Uit den afgrond van den waanzin geeft zij nog getuigenis van de roeping der vrouw op aarde: Liefde!

(*Redactie.*)

VENDUTIE

Woensdag 10 *Maart*, bij de pakhuizen van Adam & Co aan de *Kalimaas*, van HOUTWERKEN en STEENEN, afkomstig van het fort Erfprins, door

(181) A. W. REIFERT.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op de SUIKERFABRIEK *Gaijam* te Pasoeroean den 14den Maart e. k. van een netten wel onderhouden inloedel, bestaande uit: KASTEN, STOELEN, TAFELS, SCHILDERIJEN, SPIEGELS, enz. benevens twee vierspan goede WAGEN-PAARDEN, RIJTUIGEN en fraaije bijzonder goed gedresseerde RIJPAARDEN. (211)

VENDUTIE

Op Vrijdag 26 *Maart* 1858.

Zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen ten hunnen kantore in de Chineesche kamp alhier, de Nederl. Ind. schepen:

GOANSIEN, groot 125 gemeten lasten en
FATAL KAER, „ 100 „ „

beide schepen zoo als zij hier ter reede liggen, met staand en loopend want, tuig en inventaris, gereed om zee te kiezen.

(206) P. KERVEL & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT LANGIN LAMONGAN,

Kapt. Deighton.

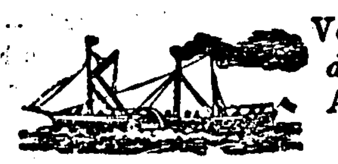

Vertrekt *den 7den Maart aanstaande*, naar Batavia via Samarang. Adres, bij

De Agenten,

(182) **ADAM & CO.**

De ondergeteekenden maken bij deze bekend, dat hunne toko en commissie zaken, op den 10den Februarij l. l. op hunnen deelgenoot de Heer A. K Mossembekker zijn overgegaan, die dezelve onder zijnen naam zal voortzetten.

Soerabaya, PEREIRA & CO.
1 *Maart* 1858. (194)

Met referte aan bovenstaande annonce, maakt de ondergeteekende bij deze bekend, dat hij de toko en commissie zaken van de firma Pereira & Co heeft overgenomen, en dezelve op gelijken voet onder zijnen naam zal continueren, bevelende zich wijders in de gunst van het geëerd publiek aan.

Soerabaya, A. K. MOSSEMBEKKER.
1 *Maart* 1858 (195)

WORDT GEVRAAGD

Een repatrierend geneesheer tegen vrije passage naar Nederland, adres

(187) SCHIMMELPENNINCK & CO.

De ondergeteekende heeft zich hier ter stede als *Particulier Geneesheer* gevestigd, en woont voorloopig in het *Marine Hotel*.

Soerabaya, Dr. H. FRIEDLANDER
27 *Februarij* 1858. (178)

f 10,000.—

In leen te bekomen op eerste verband, te bevragen bij de uitgevers dezer. (192)

Debiteuren van de firma Pereira & Co worden beleefdelijk, doch dringend verzocht, hun achterstallig debet ten spoedigste te voldoen.

Soerabaya, A. K. MOSSEMBEKKER.
1 *Maart* 1858. (196)

HET PHOTOGRAPHISCH

PORTRETTEN ATELIER

VAN

WOODBURRY & PAGE.

De ondergeteekenden maken bekend, dat zij het voornemen hebben, nog veertien dagen hier te vertoeven en dat dan hun vertrek bepaald is.

(133) WOODBURY & PAGE.

WISSELS OP AMSTERDAM,

(186) Bij SCHIMMELPENNINCK & CO.

MILITAIRE VOORSTELLING

TE GEVEN DOOR

Het 14de Bataillon Infanterie op den 8sten Maart 1858,

IN HET

SCHOUWBURG LOCAAL TE SOERABAYA.

PROGRAMMA.

N°. 1 Chor.
„ 2 Athletische Standen.
„ 3 Chor.
„ 4 Gymnastische Oefeningen.
„ 5 Eenige Herculische Oefeningen.
„ 6 Chor.
„ 7 Tableaux Vivants.
N°. 8 Ballet de Constantine.
„ 9 Bajonet vechten voorstellende de inneming der Vesting Constantine, eindigende met een tafereel opgeluisterd door Bengaalsche verlichting.
„ 10 Tableaux. (L'aumônier du régiment).

NA HETZELVE:

DE UNIFORMROK VAN DEN MAARSCHALK WELLINGTON.

BLIJSPEL IN ÉÉN BEDRIJF.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Een Heer *f* 3.— Eene Dame *f* 3.— Een Kind *f* 2.—

De plaatsen kunnen besproken worden aan bovengenoemd gebouw van 's morgens 8 tot 's middags 2½ ure à *f* 0.60.

Aanvang ten half acht uur precies.

Namens de Directie,

(151) **VAN WEEREN.**

MUZIEKGENOOTSCHAP ST. CECILIA

ALGEMEENE VERGADERING.

Op Maandag den 8sten Maart 1858.

IN HET SCHOUWBURGLOKAAL.

Jaarlijksch verslag en verantwoording,
Benoeming van eene nieuwe Directie.

(199) Namens de Directie.
De Directeur,
K. BUWALDA.

Door het bewonen van den Eigenaar van het huis, de Heer P. Oechsman, zal de ondergeteekende zijne TOKO verplaatsen aan de *Kalimaas*, tegen 15 Maart e. k. in het huis vroeger bewoond door den Heer B. Van der Zwaan, alwaar bij eene *Scheepsleverantie* zal beginnen, en beveelt zich bij de Heeren *Scheepsgezagvoerders* en de ingezetenen alhier, ten minzaamste aan.

(207) **H. R. MARTENS.**

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

De ondergeteekenden berigten aan hunne inteekenaren op verschillende Couranten en Tijdschriften uit *Europa*, dat deze, door bijzondere omstandigheden buiten hun toedoen, niet zijn verzonden, doch verwachten zij dat die toezending met de volgende mail zal plaats hebben.

(189) **E. FUHRI & CO.**

TE KOOP

De volgende Engelsche Schepen, genaamd

LORD MONTGOMERY

en

PRINCES ALICE.

Het eerste groot 141½ tonnen, register, laadt 220 tonnen, gebouwd in Engeland in 1845, heeft omtrent twee stellen zeilen, en voorzien van alle soorten van scheepsbenoodigdheden en het laatste, zie de annonce van de Heeren HUNTER HOUGHTON & CO., in de *Oostpost van den 8sten Februarij no.* 11.

Voor verdere bijzonderheden adressere men zich bij

De Agenten,

(184) McMILLAN MARTEN & CO.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO

te Soerabaya.

LEESBIBLIOTHEEK.

Van deze Leesbibliotheek is eene geheel nieuwe catalogus gedrukt, met ruim 1000 nummers der titels van de beste en meest gezochte Hollandsche en Fransche romans, waarbij van den laatsten tijd.

De catalogus is *gratis* te verkrijgen.

Het abonnement per maand voor één nummer *f* 3.—
Idem. Idem voor meer dan één nummer tegelijk „ 4.—
Idem. Idem voor personen buiten deze plaats „ 5.—

(143)

BIJ ASSCHENBERGH & CO.

ONTVANGEN;

Van het laatste Japansche factuur, ZAKKY, MISO en AGAR AGAR. (188)

PAS ONTVANGEN

Een assortiment van meer dan 50 soorten beste STALEN PENNEN, waarbij

Joseph Gillot's pens.
J. Alexandre's pens.

(204 **MARTENS & CO.**

OP NIEUW ONTVANGEN.

ELASTIEKE BALLEN.

VOORTS

GESORTEERDE KINDERSPEELDOOZEN.
GUITAAR EN VIOOLSNAREN.
DRAPER'S INKTSTANDS.
DIAMANTEN PENNEN.
TRICTRAC EN SCHAAKBORDEN.
GEOGRAPHISCHE LEGKAARTEN. Bij

(209) E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN.

DE ECHTE EAU DE COLOGNE

VAN

JOHANN MARIA FARINA,

Gegenüber dem Juliens Plätz.

à *f* 8.— de kist van 6 flacons, bij

(200) **MARTENS & CO.**

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN.

Bij den voetmaat van 40 cents tot *f* 2.— rec.

(81) Bij E. FUHRI & CO.

BOEKBINDERIJ

VAN

GEBR. GIMBERG.

ONTVANGEN;

Gereformeerde en Roomsche KERKBOEKEN, prachtig ingebonden. (208)

OP NIEUW ONTVANGEN

Een assortiment GEKLEURDE ZIJDE (*Soie glacé Changeant*) in 32 diverse dessins.

(202) **MARTENS & CO.**

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

NAAM- en RANGLIJST *der officieren van de land- en zeemagt in Nederl. Indië* 1858. *f* 2.— (99)

ANDIJVIE.
ZUURKOOL.
SPERGIEBOONEN.
SNIJBOONEN.
BOERENSPRUITJES.
} in vaatjes.

(201) **MARTENS & CO.**

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO

PAKHUISBOEKEN

Gedrukt, gelijnd en ingebonden, te bekomen à *f* 45.— rec. bij

(191) E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN

VIOOL en GUITAAR SNAREN.

(203) **MARTENS & CO.**

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.
RESIDENTIE en STADS-ALMANAK
(185) voor 1858.

CHINEESCHE KAMPHERHOUTEN KOFFERS
met koper gemonteerd.
(210) **KARTHAUS & MELCHERS.**

PAS UITGEPAKT

Een factuurtje pas aangebragte. PROVISIEN, bestaande uit:
FRAAI BANKET in stopfleschen.
LAURENS KOSTER'S LETTERS in dito
VOGELNESTJES.
BROCHETS AUX FRUITS.
LIKEURAMANDELEN.
PRALINES.
DITO AU CHOCOLAT.
CHOCOLADE VRUCHTEN.
DITO SIGAREN.
en andere soorten van SUIKERWERK.
diverse FRANSCHE SIROPEN.
VRUCHTEN AU NATUREL.
PRESBURG WIEN BISCUITS.
GELEI.
ASPERGEN, DOPERWTEN en andere
GROENTEN in blik.
DEVENTER en SECRETARIS KOEK.
DIVERSE ZUREN in stop- en kelderfleschen.
POEDERCHOCOLADE à la vanille.
FRAMBOZEN AZIJN.
VRUCHTEN OP BRANDEWIJN.
MADERA No. 1 op ½ flesschen.
PORTWIJN op ½ flesschen.
Diverse soorten beste RIJNWIJN op ½ flesschen.
FRANSCHE ROODE WIJNEN.
VERSCH SELTZERWATER.
GANDARIA in stopflesschen enz. enz.
(205) Bij **MARTENS & CO.**

SOERABAYA, den 4den Maart 1858.

— Wij vernemen uit eene goede bron dat de bekende engelschman Wilson, omtrent wiens handelingen te Kalapa Patal in het rijk van Siak wij in onze nummers van 8 en 11 Februarij ll. N: 11 en 12 melding maakten, te Singapore twee gewapende vaartuigen had uitgerust om eene aanval op genoemde plaats te beproeven, doch dat de Gouverneur van Singapore dit voornemen verijdeld heeft, door hem met verlies zijner vrijheid te bedreigen, indien hij de minste poging deed om zijn aan den dag gelegd voornemen te volvoeren.

— Wij vernemen dat de suiker-onderneming Gayam, met het daar aan verbonden, nog vier jaren loopende gouvernements, contract voor den aanplant van 423 bouws, gelegen in de residentie Pasaroean, toebehoorende aan den heer M. G. van Heel te Amsterdam, op den 2den dezer bij inschrijving, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, is verkocht aan den heer D. Maclennan te Pasoeroean voor de som van ƒ 625,000.

— Gisteren namiddag heeft de gecondemneerde B...... gewezen militair, die in 's lands gevangenis alhier twee veroordeelingen tot tuchthuisstraf voor vijf en twintig jaren, wegens insubordinatie en poging tot moord, ondergaat, bij gelegenheid van het plegen van ongeregeldheden, den ondercipier drie wonden en aan twee manschappen van de wacht eenige kwetsuren toegebragt. Maatregelen zijn genomen om dezen gevaarlijken mensch voor den vervolge onschadelijk te maken.

— Zondag 7 Februarij. Wij vernemen dat een schoener onder engelsche vlag, die veel geleek op de "*Fare-anges*" kruisende is gezien, en dat zij jagt maakte op eene Hollandsche kanonneerboot die van Siak naar Rhio zoude stevenen. (*Bintang Timor.*)

CHERIBON. — In den morgen van den 30sten Januarij jl, werd zekere inlander van de dessa Bantardjati, district Djati toedjoe, terwijl hij bezig was zich in de rivier Tjimanok te baden door een kaaiman gegrepen.

Uit angst drukte hij den kaaiman met kracht de vingers in de oogen, waarop deze losliet en de inlander het geluk had, alhoewel gewond, te ontkomen.

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO — De berigten over de maand Januarij jl. behelzen het volgende:

In de omstreken van Sumbas staat het padigewas vrij goed en zal spoedig kunnen gesneden worden.

Te Pamangkat is men bezig met het bewerken der sawahs.

Het aldaar van gouvernementswege aangeplante suikerriet is nagenoeg geheel gesneden. De jonge spruiten, die aangehouden worden voor het tweede gewas, zien er schoon uit en zijn over het algemeen grooter van omvang dan het gesneden en naar Java verzonden, doch met het stoomschip *Soerabaya* verongelukte riet.

Het mijnwerk te Seminis wordt door het aanhoudende regenachtige weder zeer begunstigd.

Deze regens belemmeren echter de werkzaamheden aan de wegen; het afgewerkte gedeelte van den nieuwen weg tusschen Seminis en Sambas bedraagt thans, van uit Sambas, 3160 ellen.

In de afdeeling Montrado zijn, ten gevolge van zware regens, eenige laag gelegene mijnen vol water geloopen; de hooger gelegene mijnen zijn daarentegen geligt kunnen worden. *Java Court.*

Men schrijft ons van Montrado, dd. 10 Februarij:

Als eene bijzonderheid deel ik u mede, dat zich, in deze adsistent-residentie, het voorbeeld heeft opgedaan, dat eene Daijaksche kampong een begin heeft gemaakt met rijst op sawa's of natte velden te verbouwen. Te meer verdient dit vermelding, daar zulks geheel in strijd is met hunne adat (oude gewoonten). en het alzoo als een stap van hun zedelijken vooruitgang mag beschouwd worden. Dat de productie van dit graan, wanneer zij allen tot deze wijze van planten besloten, aanmerkelijk onder hen zou vermeerderen, behoeft wel geen betoog. Wij hopen dus dat dit voorbeeld, bij hunnen volksstam, vele navolgers moge vinden. (*Java Bode.*)

In den vroegen morgen van ll. Zondag, zag de jongste dochter van den, op Goenoeng Saharie woonachtigen kapitein de Lassasie, bij het wandelen in den tuin, iets zwarts voor zich liggen. Naderbij komende, ontdekte zij tot haren niet geringe schrik, dat het een kaaiman was, die circa 4 voeten in de lengte (de staart niet mede gerekend) en 1½ voet in de breedte groot is.

Op haar geschreeuw, kwamen de bedienden toeschieten, die zich onmiddelijk van het monster meester maakten, waarna het in eenen grooten met water gevulden badkuip werd geplaatst.

Eergisteren kwam zekere Boeginees het dier opeischen, te kennen gevende, dat het zijn *Soedara* is, en hij niet gaarne zien wilde, dat hij mishandeld werd. Toen den Boeginees toegestaan werd, om het dier weg te brengen, nam hij het, zijn' naam noemende, op zijnen rug, en droeg het met alle vreugde weg. (*Bat. Handelsblad.*)

CHINA.

De Cantonsche bevolking bekomt al meer van de schrik; de uitgewekenen komen allengs terug, hervatten hunne bezigheden, brengen overvloed van levensmiddelen ter markt, en gelooven zich veilig. Maandag den 25 Januarij werden de Chinesche forten allen door kruid vernield. Toen de rook en stofwolken zich verdeeld hadden zag men niets meer van de forten die vroeger Canton omringden, dan de plaats waar zij hadden gestaan en het wijd en zijd verspreide puin. — Op de top van den heuvel zal men eenige zwaar gewapende batterijën oprigten.

Onder het volk heerscht veel armoede en velen die door het vuur der Europeanen zijn gekwetst geworden, vervoegen zich ook bij hen om geneeskundige hulp, opdat zij zelve de wonden heelen die zij geslagen hebben. — Er is dan ook plan om een hospitaal voor Chinezen op te rigten.

Niettegenstaande de goedkoopte der levensmiddelen heerscht onder de mindere volksklasse veel gebrek, en veroorzaakt zulks vele sterfgevallen onder de armoedigen. De Heer Hulleatt, de veldprediker heeft een beroep gedaan op de liefdadigheid van zijn auditorium, en meende men van Hongkong ook eenige bijdragen te mogen verwachten tot leniging der rampen.

Te Whampoa, de ankerplaats van Canton, is de Heer Cowper weder bezig zijn dok in orde to brengen onder bescherming der „*Tribune*" hoezeer alles in de onmiddelijke nabijheid van de plaats rustig is. — Het werkvolk dat daartoe door den Heer Cowper wordt gebezigd, is door de volgende proclamatie tot dien arbeid aangemoedigd:

Proclamatie van Pik-kwih aan het volk te Whompoa.

De Engelschman, de Heer Cowper, wil het schependok in de Whampoa rivier weder herstellen. Werklieden die steenen en hout daartoe zullen aanbrengen, moet zulks vrijelijk worden toegestaan en niemand mag hen daarin hinderlijk zijn. Daar mogen geene ongeregeldheden noch vechterijen plaats hebben.

Hieng fung, 7 jaar, 11 maand.

Men rekent dat het dok binnen zes weken zal gereed zijn, waarna het dadelijk zal gebruikt worden om de „*Acteon*" en andere oorlogschepen die schade hebben bekomen, te doen repareren.

Tusschen Canton en Whampoa worden op de rivier en in de kreeken vele ongeregeldheden gepleegd en rooverijen en diefstal zijn daar aan de orde van den dag. — Daar echter de Chinesche bevolking die in hare booten hun onderhoud moeten verdienen even als de stadsbevolking langzamerhand hunne oude werkzaamheden her vatten, zal dat weldra beter worden.

Sir Michael Seymour kwam Dingsdag in de „*Coromandel*" te Hongkong aan en woonde de tijdelijke Raad van Bewind bij. Men meldt het volgende omtrent de opheffing van de blokkade der rivier.

No. 1.

Gouvernements notificatie. Diplomatiek Departement.

Zijne Excell. Harer Majesteits Plenipotentiaris en Opper Superintendent des Handels, etc etc, heeft eene depeche ontvangen van Zijne Excellentie den Opperbevelhebber der Zeemagt, waarvan een uittreksel met de bijbehoorende stukken tot algemeen nut hierbij worden openbaar gemaakt.

Op last.
(*w. g.*) G. S. MORRISON.

Bureau van den Superintendent des Handels.
Victoria Hongkong, 28 Januarij 1858.

Extract eener depeche van Zijne Excellentie, den opperbevelhebber der zeemagt, gedagteekend Hongkong 28 Januarij 1858, gerigt aan zijne Excellentie, Harer Majesteits Plenipotentiaris etc. etc.

Ik heb de eer in originali aan uwe Excellentie te doen geworden eene notificatie van den franschen Admiraal en van mij zelven waarbij verklaard wordt dat de blokkade van de rivier en haven van Canton op den tienden Febr. eerstkomende zal worden opgeheven. — Tevens voeg ik hierbij eene tweede notificatie, dat de Stad en voorsteden zullen zijn opengesteld voor de vreemdelingen, onder zekere, nader af te kondigen, voorwaarden en dat zij onder de krijgswet zullen staan zoolang de vereenigde Fransche en Engelsche magten de stad bezet houden.

Wij ondergeteekenden Sir Michael Seymour K. C. B. Schout-bij-nacht, opperbevelhebber van Harer Britsche Majesteits zeemagt in Indie en China; en C. Rigault de Genouillij, Schout-bij-nacht, opperbevelhebber van de zeemagt van zijne Majesteit den keizer der Franschen, in Indie en China, verklaren bij dezen dat de blokkade van de haven en rivier van Canton, gesteld bij onze respective declaraties van den 3e Augustus en den 10e December 1857, zal worden opgeheven op Woensdag den 10e Februarij 1858.

Gedagteekend te Canton den 25 Januarij 1858.
(*wg.*) M. SEYMOUR.
(*wg.*) C. RIGAULT DE GENOUILLY.

Wij ondergeteekenden, opperbevelhebbbers van de vereenigde magten van Groot Brittannie en Frankrijk verklaren bij dezen dat de stad en voorsteden van Canton van af en na den 10e Februarij 1858, zullen zijn opengesteld voor vreemdelingen onder zulke bepalingen als nader zullen worden afgekondigd.

De opperbevelhebbers verklaren tevens dat de stad en voorsteden voortdurend onder krijgswetten staan, en zoo zullen blijven zoolang dezelve door de vereenigde magten zullen zijn bezet.

(*w. get*) M. SEYMOUR.
Schout-bij-nacht en opperbevelhebber van Harer Britsche Majesteits zeemagt in Indie en China.
(*w. get.*) C. RIGAULT DE GENOUILLIJ.
Schout-bij-nacht opperbevelhebber van de zeemagt van zijne Majesteit den keizer der Franschen, in Indie en China.
(*w. get.*) C. T. VAN STRAUBENZEE.
Generaal Majoor, bevelhebber des legers.

— Te Shanghai liep een gerucht dat Siamsche schepen in die haven chinesche kinderen opkochten. — Het Chinesche bestuur, in het vermoeden dat een aatal gestolen kinderen zich aan boord van het Siamsche schip "*Bangkok Mark*" bevonden, wendde zich tot den Britschen Consul om zijne hulp bij het onderzoek dat zij daaromtrent wilden bewerkstelligen. — Kapitein Sir F. Nicholson van Harer Magesteits schip "*Pique*" leende op verzoek van den Consul een zijner booten, waarop de Siamees aan boord geklampt en twee en veertig kinderen werden verlost. — Zij zijn in het binnenland gestolen geworden, en langsboord te koop aangeboden, waar zij met van twee tot zes dollars naar gelang van den ouderdom werden betaald.

BRITSCH INDIE.

De berigten van Bengalen loopen tot den 23 Januarij. — De bevelhebber der Indische legermagt was te Futtijgurh van waar alle bewegingen tegen Oude moeten uitgaan. De cavallerie had zeer aanzienlijke versterkingen ontvangen.

Te Delhi houdt men zich thans druk bezig met het vonnissen der belhamels van den opstand. — De Radja van Buttubgurh, die den koning van Delhi zijne diensten aanbood, hem van het noodige voorzag en zelfs tot de Mohammedaansche Godsdienst overging ten einde zijnen nieuwen beschermheer te believen, is ook veroordeeld. Velen waren geheel in zijn voordeel gestemd en de deelneming die hij vond was groot, omdat hij een anderhalf dozijn (de hatelijkheid van de Engelsche dagbladen, schrijvers gaat zóó ver dat, als het er op aan komt eene goede daad van eenen insurgent te verkleinen, zij zich niet ontzien hunne eigene geloofsgenooten, als varkens, bij dozijnen te tellen) Christenen had gered; desniettegenstaande is hij den 16 Januarij als een verrader opgehangen in tegenwoordigheid van het 60 regiment scherpschutters en eenige seikhs. De Radja van Jhugur is ook overtuigd en ter dood gebragt — De koning van Delhi zal nu ook eindelijk worden teregtgesteld; de acte van beschuldiging bevat negentien punten van bezwaar tegen hem, waarvan de vier eerste de voornaamsten zijn.

Zij luiden als volgt: 1e dat hij, terwijl hij een pensioen van het Engelsche Gouvernement in Indie genoot, te Delhi op verschillende tijden tusschen den 10 Mei en den 1 October 1857., tot muiterij en rebellie tegen den Staat heeft aangehitst, medegewerkt en opgestookt Mohammed Bukhi Khan, Subadar van het Regiment artillerie en verscheidene andere officieren en soldaten van het leger der O. I. Compagnie.

2o Dat hij te Delhi op verschillende tijden tusschen den 10 Mei en den 1 October 1857 tot rebellie en gewapend verzet tegen den staat heeft aangehitst, medegewerkt en opgestookt Mirza Mogul, zijn eigen zoon, een onderdaan van het Engelsch Gouvernement in Indië, benevens verscheidene andere inwoners van Delhi en van de Noord-Westelijke provinciën van Indie, ook onderdanen van genoemd Engelsch Gouvernement.

3o Dat hij, onderdaan van het Engelsch Gouvernement in Indie, in strijd met zijnen pligt van houw en getrouwheid op den 11 Mei 1857, of daaromstreeks, te Delhi, als verrader tegen den staat, zich zelf heeft geproclameerd en verklaard als koning en souverein van Indië, en te dier tijd en plaats verraderlijk bezit heeft genomen van de stad Delhi: en dat hij daarenboven op verschillende tijden tusschen den 10 Mei en den 1 October 1857 verraderlijk heeft zaamgesponnen, overlegd en overeengekomen met Mirza Mogul, zijn zoon, en met Mohammed Bukhi Khan, Subadar van het regiment artillerie, en met onderscheidene andere niet genoemde verraders om opstand, rebellie en oorlog te maken tegen den staat; en verder gewapende strijdmagten te Delhi verzameld tegen genoemd Engelsch Gouvernement, opdat hij ten einde toe mogt volbrengen zijn verraderlijke plan van het Engelsch Gouvernement in Indie om ver te werpen en te verdelgen.

4o Dat hij op den 16 Mei 1857, of daaromtrent, te Delhi, binnen de muren van zijn eigen paleis, snoodelijk heeft bevolen, en zelf medepligtig is geweest aan, den moord van negen en veertig personen, grootendeels vrouwen en kinderen van geheele of gedeeltelijk Europesche afkomst, en daarenboven op verschillende tijden tusschen den 10 Mei en den 10 October 1857, verscheidene soldaten en anderen heeft aangehitst en opgestookt tot het vermoorden van Europesche officieren en andere Engelsche onderdanen, vrouwen en kinderen niet uitgesloten, en zulks door voor zulke moordenaarsdiensten, onderscheidingen en bevorderingen te geven en te beloven; en verder dat hij aan verschillende inlandsche hoofden, die in plaatselijke besturen waren gezeteld last heeft gegeven om te dooden en te vermoorden Christenen en Engelsche onderdanen, wanneer en waar die binnen de grenzen van hun gebied

mogten worden gevonden; het geheel en elk onderdeel van welk gedrag daarstelt eene verfoeijelijke misdaad waartegen is voorzien bij Act. 16 van 1857 van de wetgevende vergadering van Indië.

— De aankomst van commodore Watson in de *Chesapeake* met zijn eskader heeft te Calcutta eenige sensatie verwekt.

Troepen en paarden komen nog dagelijks aan en vond men groote moeijelijkheden in het huisvesten voor de militairen. — Ten einde in die moeijelijkheid te voorzien werd op den 16 Januarij in de wetgevende vergadering een voorstel gedaan, dat het bestuur magtiging zoude verleenen tot het pressen van werklieden, benoodigd voor het bouwen van kasernen voor Europesche troepen, en van andere tot militaire doeleinden onverwijld benoodigde gebouwen, welke maatregel alleen gedurende zes maanden zoude van kracht blijven. — Het voorstel is in overweging.

Een deel van de vrouwen, kinderen en gewonden van het garnizoen van Lucknow is te Calcutta aangekomen en met de meeste deelneming ontvangen. — De overigen waren onder weg. Lady Canning, de echtgenoote van den Gouverneur Generaal, schonk elk der weduwen een zwart zijden kleed. — Niet slechts zij die daartoe last hadden ontvangen maar al de belangstellende ingezetenen van Calcutta waren aan de landingsplaats verzameld om de aan den vijanden ontrukten te verwelkomen.

— Dat het garnizoen te Lucknow, waar Sir James Outram met eene kleine magt achterbleef, niet met rust wordt gelaten blijkt uit de volgende depeche:

Van den Generaal Majoor Sir James Outram naar Calcutta.

Aan den Gouverneur Generaal.

De vijand attaqueerde mij gister, den 16 Januarij, met eene sterke magt (men zegt 30000) onder aanvoering van een Hindoesch dweeper, Bedeekedas Hoonooman, die zwaar gekwetst en gevangen gemaakt werd. — Van tien ure voordemiddag tot negen ure in den avond werden wij van alle zijden bestookt. Ons verlies is niet noemenswaard; dat van den vijand zwaar. Dit is de tweede attaque in drie dagen.

— De Calcutta „*Englishman*" meldt dat men berigt had ontvangen dat Nana Saib zich te Nagode bevindt, met eene zeer sterke magt, en dat hij voornemens zoude zijn Sougor daarmede te belegeren, tenzij de aankomst van troepen hem mogt noodzaken zich elders te begeven.

De krijgsbewegingen in de Sarum districten zijn met het beste gevolg bekroond geworden, terwijl het doel om Jung Bahadors marsch naar Gorruckpore door eene afleiding van de insurgenten te beveiligen, volkomen is bereikt geworden. — Den 26 December behaalde Kolonel Rowcratt met zijn handvol Ghoorkas, eene overwinning te Sohunpore en redde Mujhowlee van eene plundering. Den 27 trok hij over de kleine Gunduck en sloeg zijn kamp bij Selimpore neder. — Van daar marcheerde hij de Goruckpore weg op en ondersteunde door deze beweging de marsch van Jung Bahadar, zonder zich daarom te ver van de grenzen van Sarum te verwijderen. Den 6 Januarij kwam Jung Bahador binnen Goruckpore, na de muitelingen verstrooid, de Nazinghose en twee honderd rebellen afgemaakt en zeven stukken vermeesterd te hebben. Het overschot der insurgenten trachtte Oude te bereiken en werdt gedeeltelijk den weg daarheen afgesneden door den Radja van Bowsee.

Allahabad werd nog steeds bedreigd door eene bende van 15000 man. In een gevecht echter met een tegen hen afgezonden detachement engelsche troepen, verloren zij twee honderd man, waarop zij met hunne veldbatterij van vier stukken aftrokken.

Te Cawnpore verwachtte men tegen den 10 de aankomst van het 78 regiment Bergschotten.

Te Mynpoore is de Kolonel Seaton even gelukkig geweest als te Puttialee. — De Radja had zich op eene mijl afstands van Mynpoore op den grooten weg van Puttialee geposteerd achter een diepe ravijn, die zijn front dekte. — Zoo als de inlanders dat gewoonlijk doen, had hij al zijne stukken zóó geplant dat dezelve den grooten weg bestreken, langs welke men Kolonel Seaton verwachtte. — De mogelijkheid dat de kolonel eenen omweg zoude maken, scheen den Radja niet in het hoofd te zijn gekomen en had hij daarom alle beschikkingen genomen in de veronderstelling dat de aanval tegen het front zoude zijn gerigt, en hierin bedroog hij zich. De engelschen gingen van den grooten weg af en attaqueerden hunnen flank. Hunne stukken stonden onbeweeglijk zoodat, na eenige weinige schoten van de Engelschen, de insurgenten den moed verloren en vlugtten. Door de cavallerie vervolgd verloren zij omtrent drie honderd man en nog denzelfden dag trokken de Engelschen Mynporee binnen. — Het geschut van de insurgenten bleef natuurlijk in handen van de Engelschen doch de Radja ontkwam.

— Sir Theophilus Metcalfe heeft de moordenaar van den Heer Fraser gestraft. Hij zag en herkende hem in de Kootub en sloeg hem zonder aarzelen met eenen enkelen sabelslag het hoofd af. — Men zegt dat men op het spoor is van de moordenaren van den eerwaarden Jennings en diens dochter, en men hoopt dat Sir Theophilus Metcalfe ook dien zal uitvinden. — De ongelukkige slagtoffers die te Hissar vielen, waaronder de Heer en Mevrouw Wedderburn en anderen, zijn reeds gedeeltelijk gewroken. — Op last van den Heer Montgomery werden drie van hunne moordenaars gehangen en op de overige negen en twintig wordt jagt gemaakt om hen hetzelfde lot te doen ondergaan.

ENGELAND.

— Volgens het *Court Circular* zullen bij de voltrekking van het huwelijk van de koninklijke prinses, behalve de koninklijke familie, tegenwoordig zijn de koning van Belgie, de hertog van Brabant en de graaf van Vlaanderen; de prins en de prinses van Pruissen, prins Frederik Karel, prins Albert, prins Karel Albert en prins Adalbert van Pruissen; de vorst van Hohenzollern Sigmaringen, de groothertog van Baden, de groothertogin van Baden, en prins Willem van Baden; de hertog en hertogin van Saksen Coburg. Deze gasten zullen allen den 15den Januarij en volgende dagen te Londen aankomen, en H. M. gasten op het paleis van Buckingham zijn. Ook zullen nog tegenwoordig zijn de prins Eduard van Saksen Weimar, de prins en prinses van Hohenlohe Langenburg, de prins Victor van Hohenlohe en de prins van Leiningen.

Prins Frederik Willem van Pruissen zal den 23sten te Londen aankomen en na de den 25sten plaats hebbende huwelijksplegtigheid, met zijne gemalin naar Windsor vertrekken. Den 26sten nemen de meeste gasten de terugreis aan. Den 27sten begeven zich H. M. en de prins-gemaal naar Windsor, waar H. M. den 28sten een kapittel van de orde van den kousenband zal houden, in welke orde prins Frederik Willem zal worden opgenomen. Den 29sten keert de geheele koninklijke familie naar Londen terug. Het vertrek van het jonge echtpaar is op 2 Februarij bepaald. HH. KK. HH. vertrekken met het koninklijke jacht *Victoria and Albert* naar Antwerpen. Twee andere koninklijke yachten en eenige oorlogstoombooten zullen de *Victoria and Albert* als eerewacht naar Antwerpen begeleiden.

— Het *Court Circular* bevatte voor eenige dagen het volgende: Hoewel hier te lande nog geene officieele mededeeling is ontvangen nopens de inzigten van het Haagsche hof, zoo gelooven wij toch, dat er geen twijfel bestaat omtrent het voornemen van den koning der Nederlanden, om de hand te vragen van prinses Alice voor den prins van Oranje. Het is waar, geen der koninklijke hoogheden heeft nog den huwbaren leeftijd bereikt, doch dit is geen hinderpaal voor het voorstel dat hier bedoeld wordt, en indien het denkbeeld verwezenlijkt mogt worden, dan is die huwelijksverbindtenis eene zaak, die in alle opzigten als wenschelijk moet worden beschouwd.

Engeland heeft eertijds gemalinnen aan Hollandsche stadhouders geschonken, en door zoodanige verbindtenissen zich die aanspraak verworven, welke eenmaal strekte om den prins van Oranja op den Engelschen troon te verheffen, en de omstandigheden zijn nog niet vergeten, door welke de grootvader des tegenwoordigen prinsen van Oranje de voor hem beschikte hand der erfgename van dit Vereenigd Koningrijk verloor. De aanstaande echtvereeniging van den Pruissischen erfprins met de koninklijke prinses, zal die staatkundige hinderpalen, indien ze al mogten bestaan, uit den weg ruimen, welke de omstandigheden, aan de vestiging van het koningrijk Belgie verbonden, ondersteld mogten worden een huwelijk tusschen den Nederlandschen troonopvolger en eene Engelsche prinses in den weg te leggen, daar er eene zeer naauwe familie-verbindtenis tusschen de koninklijke familien van Berlijn en 's Gravenhage bestaat; en wij hebben reden om te gelooven, dat de jeugdige Hollandsche prins een zeer beminnelijk karakter bezit en door de natuur met vele voortreffelijke ziels- en ligchaamshoedanigheden is begiftigd. Het koningrijk der Nederlanden is wel niet zoo groot meer als in het tijdperk tusschen den val van Napoleon en de troonsbestijging van Louis Philippe, maar nogtans zijn zijne bezittingen grooter dan toen Willem III de magt van Lodewijk XIV wederstond; en door het bezit van het Groothertogdom Luxemburg, neemt de koning der Nederlanden eene gewigtige stelling in den Duitschen bond in.

Dat het denkbeeld van eene huwelijks-verbindtenis met eene Engelsche prinses te 's Hage ernstig ingang vindt, is een feit dat ons verzekerd wordt door hen, die zeer goed bekend kunnen wezen met hetgeen aan het Haagsche hof voorvalt; en wij zijn onderrigt, dat, indien het bewuste voorstel gedaan en door onze koningin gunstig opgenomen wordt, de prins van Oranje alsdan naar Engeland zal komen om zijne studien te voltooijen, even als wijlen zijn grootvader dit gedaan heeft, aan eene van 's lands hoogescholen — waarschijnlijk Cambridge — en aldus door nadere kennismaking, zijne verbinding met onze koninklijke familie voor te bereiden.

— Volgens de opgaven van de *Board of Trade* bedroeg de waarde van den Britschen uitvoer over de maand November £ 8,285000 tegen £ 10,272.000 in November 1856 en £ 8,759,000 in November 1855. De uitvoer gedurende de eerste elf maanden van dit jaar bedraagt £ 115,007,000 tegen £ 105,845,000 gedurende hetzelfde tijdvak van 1856 en £ 86,847,000 van 1855.

— Gedurende 1857 is voor een bedrag van £ 17,064.507 aan specie (waarvan £ 269,275 aan goud en het overige aan zilver) naar Oost-Indie en China verzonden, tegen £ 12,523,734 in 1856.

— Volgens de *Globe* toont de staat der inkomsten in het jaar 1857 vergeleken bij die van 1856, eene vermindering aan van £ 1,800,000.

— Gelijk men verwacht had, heeft het bestuur der Engelsche bank den 24sten Dec. besloten het disconto te verlagen. De directeuren hebben echter het disconto niet, gelijk gewoonlijk het geval is, met ½ of met 1 pCt. verlaagd, doch zij hebben het in eens met 2 pCt. verminderd, zoodat het thans gebragt is op 8 pCt. Men ziet eene verdere verlaging te gemoet.

— De leening met Noorwegen is door het huis Baring Brothers gesloten. Het bedrag is niet bekend; het moet echter zeer aanzienlijk zijn.

— De firmas Charles Nicholson & Cº., Lloyd Brothers, Lupton, Hooton & Cº. en Hinton Brothers & Co. te Londen, William Reid te Edinburgh, W. C. Haigh te Bradford, Hands, Mancher & Cº. te Hull, en Stevenson, Vermehren & Cº. te Newcastle hebben hare betalingen geschorst

— De *Times* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent den toestand der schatkist van de Vereenigde Staten. Op 1 Julij 1856, namelijk bij den aanvang van het financieele dienstjaar, bedroeg de balans der Amerikaansche schatkist 19,901,325, een kapitaal, waarbij in den loop van het jaar nog kwamen $ 68,631,514 te zamen $ 88,532,839. Van dit cijfer vertegenwoordigt het bedrag van $ 62,875,906 de opbrengst der tolkantoren, hetgeen bewijst in welke aanzienlijke verhouding de inkomsten der Vereenigde Staten steunen op de indirecte belasingen.

Daarna wijst de *Times* op de merkwaardige wijze, waarop de inkomsten worden uitgegeven. De geheele uitgaaf van het dienstjaar 1857 bedroeg inderdaad $ 70,822,724 en op dit cijfer komen de civiele dienst, de betrekkingen met het buitenland en de verschillende uitgaven voor $ 27,531,922 voor, terwijl het departement van oorlog er op voorkomt voor $ 19,261,774, en dat van marine voor $ 12724,856. Deze beide laatste sommen maken te zamen $ 31,988,630 en bewijzen dat de Amerikanen zoo geheel nalatig niet zijn om zich voor te bereiden op de inventualiteit van een oorlog, als men dit wel over het algemeen denkt.

DUITSCHLAND.

Uit Duitsche dagbladen blijkt, dat de nieuwe wet, waardoor de periodieke drukpers in Oostenrijk getroffen wordt, vooreerst althans niet zal ten gevolge hebben, dat bestaande bladen hunne uitgave staken. Veelmeer hebben met 1 dezer onderscheidene nieuwe dag- en weekbladen te Weenen het licht gezien.

— Eenige dagen geleden werd de president van de regtbank te Bucharest, in zijne kanselarij doodgeschoten. Een Griek, die gedurende 22 jaren een proces voortzette, waarvoor hij eerst eene bezitting had moeten verpanden en daarna verkoopen, bedreef deze verschrikkelijke daad. Toen hij namelijk eindelijk het vonnis vernam, dat hem tot den bedelstaf bragt, haalde hij een geladen pistool voor den dag en schoot den president ter neder met de woorden: „Nu is eindelijk regt gedaan." De getroffene overleed eenige minuten daarna.

BELGIE.

— Uit de bevolkingsregisters, den 31 Dec. 1856 opgemaakt, blijkt, dat de bevolking van Belgie van 15 Oct. 1846 af tot 31 Dec. 1856, met 192,264 zielen is vermeerderd, zoodat die nu in het geheele rijk bedraagt 4,529,460 zielen. Brussel telt tegenwoordig 152,828 zielen.

— De beleenbank te Antwerpen begint meer en meer regelmatig te werken: in het begin schoen de handel van Antwerpen daartoe slechts in den uitersten nood zijne toevlugt te willen nemen. Sedert is men van gedachte veranderd en reeds hebben de groote huizen zich zonder afkeer tot haar gewend. Overigens heeft zich de handelsbeweging en de circulatie van geld te Antwerpen hersteld.

SICILIE.

— Reeds zijn eenige bijzonderheden bekend geworden van de aardbeving, waardoor het koningrijk Napels bezocht werd. De tijdingen uit de provincien luiden verschrikkelijk; tot dusverre kent men nog niet alle bijzonderheden, daar de draden van de telegrafen bijna overal gebroken zijn en de tijdingen slechts langs den gewonen weg ontvangen worden. De zuidelijke provincien hebben het meest geleden. In het noorden des lands kon men er weinig van merken. Atena werd het sterkst geteisterd. De helft van de huizen stortte daar in. Te Padula werden ruim 100 huizen vernield. Het aantal dooden in deze beide steden is onbekend. Te Sola kwamen drie personen om het leven. Sommige huizen bekwamen groote scheuren. Dit laatste was ook te Saterno het geval. Onder de sterk beschadigde gebouwen bevinden zich ook twee kerken en verschillende groote huizen; eene kerk in de nabijheid van de stad stortte in en twee personen verloren het leven. Te Polla is de verwoesting verschrikkelijk, alsmede te Aulette, Coggiani en Petrosa. Te Campagna werden vele huizen beschadigd en te Potenza werd groote schade aangerigt. Men zegt dat het aantal dooden en gekwetsten in lantstgenoemde stad zeer groot is. Te Napels is men er met den schrik afgekomen. De aardbeving werd daar 's Maandags even over 10 ure 's avonds waargenomen. Het waren drie van het Zuiden naar het Noorden gaande, golvende bewegingen; de eerste was sterk, de tweede zeer hevig en de derde iets zwakker. De bewegingen duurden ongeveer 10 minuten, waarvan omtrent de helft op de tusschenruimten komt. De schrik die deze gebeurtenis te weeg bragt, was groot. Alles spoedde zich op straat. Velen, waaronder een groot aantal dames, die zich juist ter ruste wilden begeven, waren in het ligst mogelijk toilet. De straten leverden een onbeschrijfelijk gezigt op. Overal zag men half naakte menschen, die de lucht met hun geschreeuw vervulden; sommigen lagen op de knieën en baden. Vrouwen vielen in onmagt, anderen rukten zich de haren uit het hoofd en riepen om hunne mannen en kinderen. De menigte bleef tot 's morgens 4 uren op straat. In den nacht van den 17 op den 18den was alles weder op straat, omdat men eene herhaling van de aardbeving vreesde. Gelukkig werd die vrees niet bevestigd. De regering heeft alles gedaan, om in de provincien huip te verschaffen. Er moet te Napels zelfs in dien nacht veel gestolen zijn. Naar men zegt werd een dief, dien men betrapte, op staanden voet door het volk opgehangen. Men schat het aantal dooden bijeengenomen, op niet minder dan 30,000 zielen.

— Een brief uit Napels van 29 Dec. meldt, dat de provincien Bari en het Principato Ulteriore meer geleden hebben van de aardbeving dan men aanvankelijk gevreesd had. Men siddert bij de bijzonderheden, die men omtrent de ongelukken mededeelt en die alles overtreffen wat tot dusver gemeld is. Eene dépêche van den intendant van Palermo, die te Palla was, meldt dat het getal der reeds opgegravene lijken ter dezer plaatse reeds meer dan 2000 bedraagt en dat dit vreeselijk werk nog niet afgeloopen was. Verder hebben Pertosa, Atena en Auletta het meest geleden. Al deze plaatsen zijn geheel vernield, met uitzondering van Auletta. Hierop volgen Padula en S. Pietro, Sala Diano, Sassano, Montesalto, Arsenio en Sapri. Op deze laatste plaatsen bedraagt het getal omgekomenen 2600. Men begroot het getal ven hen, die om het leven gekomen zijn, op meer dan 30,000. Te Montemurro bleven slechts eenige personen in het leven, te Tramubolla verongelukten ¾ van de bewoners en te Saponara moet niemand behouden zijn. Te Buenza, dat ook geheel in puin

ligt, opende zich de aarde op verscheidene punten. Men vond onder de bouwvallen der huizen tot dusverre meer dan 500 lijken. Te Guardea zijn 100 personen omgekomen en nog meer gewond. In het Principato Citeriore heeft ook Pertos zeer geleden, alwaar slechts 40 personen nog in leven gevonden werden. De nadere bijzonderheden, welk men van tijd tot tijd omtrent deze gebeurtenis verneemt, luiden ijzingwekkend. Geheele familien zijn vergaan. Te Pertos vond men onder het puin een huis waarin de geheele familie, uit 7 personen bestaande, was omgekomen, behalve alleen de moeder, die dadelijk krankzinnig werd, toen zij haar vreeselijk verlies vernam.

SPANJE.

— Nevens de wijzigingen, die de Spaansche regering voornemens zou zijn in de wet op de drukpers te brengen, verneemt men, dat zij in de volgende bestaan: Het regt tot de in beslagneming van dagbladen zou geheel en al afgeschaft worden, terwijl deze maatregel zal worden vervangen door det regt der regering, om elk dagblad te schorsen dat drie veroordeelingen heeft ondergaan en ten vierden male vervolgd wordt. Verder zou de cautie, die de uitgevers moeten stellen, van 15.000 duros op 6000 verminderd worden; terwijl iedereen, die jaarlijks 1000 realen (125 gulden) in de belastingen betaalt, de bevoegdheid zal hebben om uitgever te worden.

De koningin van Spanje heeft doctor Corral, dic eenige dagen vooraf verklaard had, dat zij van een zoon zal verlost worden, eene prachtige geldbeurs met 1000 oneen goud (de once van 84 francs) doen toekomen, alsmede een kostpaar tooisel van diamanten voor zijne echtgenoote; terwijl zij hem een visitekaartje gezonden heeft met het adres: *Aan den markies der ware profetie.*

NOORD AMERIKA.

De openbare schuld der Vereenigde Staten is thans louter nominaal, in vergelijking met den rijkdom van het land. Zij bedroeg op 1 Julij 1857 § 28 060.386 en sedert dien tijd zijn twee sommen ten bedrage van § 3,895,232 en § 4,878.377 geamortiseerd.

De zaken te New-York zijn over het algemeen nog zeer stil. De wisselkoersen blijven dobberende en de uitvoerhandel beperkt. Men noteerde Londen 2,m. $108\frac{1}{2}$ à $109\frac{7}{8}$; kort zigt $111\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$. In fondsen en effecten bleef de neiging tot daling aanhouden. Illinois 89, dito Bonds 85. De *New-York Shipping List* zegt: Het geld wordt met elken dag ruimer. Het vertrouwen herstelt zich en daar alle zaken verlamd zijn, disconteren de kapitalisten tot eene lage rente, namelijk tot 7 pCt. voor best papier op 2/m.; 9 à 10 pCt. voor dito 8/m. In Katoen toont zich voortdurend eene neiging tot achteruitgang en bepaalt zich de vraag voor de binnenlandsche consumtie. Mideling Upland noteerde men $10\frac{1}{8}$ c.; meel was 25 c.; tarwe 5 à 10 c. lager; ijzer flaauw en gedrukt; rijst eveneens; talk en tabak vaster; suiker en melassen gesouteneerd.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STRFGEVALLEN

Bevallen:

De echtgenoote van F. F. Deux. D. Souracarta 1 Febr. — J. M. Diepenbroek geb. Halewijn, na de geboorte overledene dochter. Sourabaya 7 Febr. — C. J. F. Winsser geb. Dettingmeijer. Z. Batavia 21 Febr. — De echtgenoote van J. A. M. Gouijn, D. Batavia 15 Febr. — J. C. de Vogel geb. Clignett, Z. Banjarmassing 5 Jan

Getrouwd:

G. F. T. van Lange met M. M. S. Blasius, Batavia 17 Febr. — W. F. Mayer met A. W. Noordhoorn, Batavia 17 Febr. — J. B. Berne met B. M. Deffes, Batavia. — W. Vijsma met S, E. van Sprew, Modjokerto 20 Februarij.

Overleden:

A. H. F. C. Jurgens. 40 j Deventer 19 Dec. — C. M. Tengnagel 2 j. 3 m. Muntok. 27 Dec, — L. van Blommestein. 19 j. Samarng 5 Febr. — J. C. Meyer. 55 j. Batavia 24 Febr. — E. R. van Zee geb. Michel 20 j. Samarang 17 Febr. — J. M. E. Vermeulen 36 j Batavia 24 Febr. — Jonkh. J. W. Druijvesteijn. Haarlem. 28 Dec. — Het jongste dochtertje van J. E. M. Gouijn, 3 d. Batavia; 8 Febr.

VERTREKKENDE PERSONEN.

W. Seket jr. en echtgenoote. — Juta, kapitein. — T. D. Hofland en familie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van.*
Februarij	27	Nederl· Ind.	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia.
„	28	„ „	Bella.	Ijan.	Pasoeroewan.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	„
Maart	1	Nederlandsch	Ararat.	J. H. Wijngaarden	Samarang.
„	2	Nederl. Ind.	St. Koningin d. Nederlandin.	E. Lewis.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Februarij	28	Nederlandsch	Alblasserwaard.	F. J. D. E. von Linderen.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	L' Amitié.	J. Huwart.	Banjermassing.
„	—	„ „	Faidul Moebarak.	Hamdja Noordin.	Molukk. via Banjermassing.
„	—	„ „	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
Maart	1	Z. M.	Stoomschip Gedeh.	Kapt. luit. t/z. B. H. Staring.	Koerstellende om de Oost.
„	2	Engelsch	Swan.	A. Grifin.	Boobij Eiland.
„	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Bat. via Sam. en Batavia.
„	—	Zweedsch	Hebe.	C. Falkenberg.	Zweden.
„	—	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Engelsch	Messenger.	F. Devine.	Te Koop.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsch	De Zwaan.	Van Hemert.	Nederland.	„ „ „ „
„	Adriana Petronella.	A. A. Brox.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Nagasaki.	J. M. Vorstheuvel la Brand.	Amsterdam	Ruyl Cramer & Co.
„	Herman de Ruijter.	Feijnt.	„	„ „ „ „
„	Vlaardingen.	M. L. van Dusseldorp.	„	„ „ „ „
„	Equator.	J. G. Appel.	„	P. Kervel & Co.
„	China.	Luttenberg.	„	„ „ „ „
Hollandsch	Christina Helena.	Tjebbes.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsch	Antoinette.	J. M. de Winter.	„	B. J. Van Eck & Co.
Nederland	Anna Maria Wilhelmina.	Jansen.	Onbepaald.	B. Kopersmit „ „
„	Elisabeth Johannes.	Oomkens.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Vier Gebroeders.	Bunck.	Nederland.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	St. Palembang.	Rezeboom.	Sam. via Cher. en Batavi.	„ „ „ „
Nederland	Stad Dockum.	N. van der Werff.	Hongkong.	McMillan Marten & Co.
Engelsch	Lord Montgomerie.	Gelbert.	Te Koop.	„ „ „ „
„	Princess Alicie.	A. Bell.	„	„ „ „ „
„	Agamennon.	Thompson.	In reparatie.	„ „ „ „
Nederlandsch	Triton.	Adriaans.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
„	Kommissaris der Konings van der Heim.	Hoogenstraat.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	President Ram.	Ulrich.	„	„ „ „ „ „ „
Hamburg	Horizont.	Becker.	Onbepaald.	Wm· Mathieu & Co.
Mekenbg.	Rostock.	Benhek.	„	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, de heeren Behouden, van Lakerveld, Quartero, Kolff, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren van der Pant, Steijn van Hensbroek en fam., Kervel en fam., Heijn, van der Grant, R. E. Potter, ten Brink, Z. M. troepen.

Vertrokken Passagier

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, de heeren W. Maschhaupt, A. J. Dutrieux; Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Samarang en Madura; de schepen Djoedoel Moebarak, Al Oosmani, Norman, Shakspeare, Christina Helena, Nagasakie, Agamemnon, en Horizon; het stoomschip Langon Lamongan; de barken Fatal Ma-än, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimore, Djoedool Karim, Antoinette, Fatal Karim, Salma, Hoksing, Naim Balgijer, Zein, Equator, Limehouse, Nawa-Eljoesoor, Soe doel Gair, Arief Banjarmaas, Carolina, Sophia, Charlotta El Masschoor; de Zwaan, Guillaume Tell, Joedoel Barie, Madina, Fathool Manan, Holland, Banka, Mandarijn, Elisabeth Johanna, Borneo, President Ram, Herman de Ruiter, Rostok, Vier Gebroeders, Commissaris des Koninge van der Heim, Maijmoen, Foulkenassear, Adriana Petronella, Fathool Wahap, Fathool Wadoet, Kas Balhair, Java, Princess Alice en Ararat; de brik Lord Montgomerie; de schoeners Saparoea, Kiem Ingsoen, Masschoor, Hiatlie, Tjilatjap, Bientang Timor, So-ootdin, Anna Maria Wilhelmina, Messenger en Bella.

PROBOLINGO.

VERTROKKEN.

27 Februarij. Het Ned. schip *Gezina*, gezagv. P. Burggraaff; Het Ned. schip *Nassau*, gezagv. E. Verginius, beide naar Nederland door straat Balie.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

22 Februarij. De Nederl. bark *Watergeus*, gezagv. W. H. Kramer, van Soerabaya.

25 Feburarij. De Ned. Ind. Schoener *Katjong*, gezagz. IJoenoos; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, beide van Probolingo.

26 Februarij. De Ned. Ind. kotter *Jacqueline*, gezagv. Jono, van Probolingo.

27 Februarij. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jyan; de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Latip, beide van Soerabya.

VERTROKKEN.

23 Februarij. Het Ned. schip *Anna Digna*, gezagv. C. Ouman, naar Amsterdam, passagiers de heeren B. F. Matthes, J. Trip, Mevrouw M. C. E. Scheltema, 5 kinderen, de heer F. W. J. Dekker, echtgenoote en 2 kinderen, de jonge heeren C. W. en W. F. C. Bischoff van Heemskerk.

25 Februarij· De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. IJoesoos, naar Soerabaya.

26 Februarij. Het Ned. schip *Jannetje*, gezagv. A. Lupcke, naar Amsterdam, passagiers de heer E. P. Pool en familie, 1 bedieude Primo, de heer H. F. Hesselaar en familie, Mejufv, M. Pohl en J. E. Pohl, Mevrouw D. A. Pool, geb. Slebos, de heer W. Seket en echtgenoote, de heer D. G. Mentel.

27 Februarij. De Ned. Ind· schoener *Bella*, gezagv. Jyan; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, beide naar Soerabaya.

Uitvoer te Pasoeroean van den 21sten tot en met den 27sten Februarij 1858.

Naar Amsterdam met het Ned. schip *Anna Digna*, gezagv. C. Ouman.

$10\,802\frac{87}{100}$ picols gouv. suiker, 5670 picols gouv. koffij.

Naar Amterdam met het schip *Jannetje*, gezagv. A. Lupcke.

4,650 picols Gouvernements koffij.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 1sten tot en met den 3den Maart 1858.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. Ind. schip *Java*, gezagv. Worthington, agenten Ruyl Cramer & Co.

200 vaten bier, 98 kisten likeuren, 10 vaten hagels, 1 kist jagtgeweeren, 2 reiswagens, 100 manden water, 1 bascule, 27 collies koopmanschappen, Ruyl Cramer & Co; 13 kisten bladkoper, 4 rollen lood, 10 manden aardewerk, 143 blokken spianter, 132 blokken lood, 35 kisten manufacturen, 10 collies koopmanschappen, McMillan Marten & Co; 8 kisten manufacturen, 50 kisten cognac, 100 kisten julien, Fraser Eaton & Co; 50 kistjes kazen, 42 kistjes cognac, 175 kisten, 30 oxh. wijn, P. Kervel & Co; 130 vaatjes spek, 20 kisten siropen, 42 kisten en balen manufacturen, Adam & Co; 200 zakken tarwe, 100 vaten meel, 2 kisten manufacturen, 1 kist monsters, 43 collies koopmanschappen, Mathieu & Co; 319 zakken tarwe, 10 kisten pap. paijongs, Johan; 13 kisten manufacturen, 7 kisten koopmanschappen, 12 stuks lood, Thomas; 37 kisten manufacturen. 33 collies kramerijen, marmer en koopmanschappen, J. F. van Leeuwen & Co; 50 vaatjes menie, Gebr. Kocken; 8 balen manufacturen, 1 kist diverse, Schimmelpenninck & Co; 200 kisten azijn, 33 kisten wijn, champagne en koopmanschappen, Gebr. van Delden; 76 kisten provisien en wijn, Bechade; 20 vaten gez. spek, 25 kisten koopmanschappen, W. Cook, 1 kist schilderijen, Lawick; 1 kist boeken, 6 kisten inkt, E. Fuhri & Co; 1 kist meubelen, Major Matzen & Co; 10 kisten wijn, Fagnotti; 1 rijtuig, 10 collies billard en koopmanschappen, Anemaet & Co; 30 vaatjes boter, A. Rutering; 1 kistje boeken, Trail; 14 collies koopmanschappen, Asschenbergh & Co; 1 kistje boeken, Gebr. Gimberg; 30 picols zw. peper, 31 picols jap. was, 30 collies koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Batavia per de Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, gezagv. Roseboom, agenten B. Kopersmit en Co.

1 kist manufacturen, 1 kist provisien, 1 dozijn witte pantalons, ½ dozijn vesten, 2 dozijn hemden, 2 zwarte zijden doeken, B. Kopersmit en Co; 1 kistje provisien, Gebr. van Delden; 1 kist zijden stoffen, Asschenbergh & Co; 1 kist boeken, Order; 1 kist kleedingstukken, Van de Hart.

Van Batavia per stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, agenten Fraser Eaton & Co.

60 kistjes bladkoper, 6 kisten manufacturen, 4 collies regalen, 1 partij oud touwwerk, Fraser Eaton & Co; 4 collies manufacturen, 1 kist onbekend, Major Matzen en Co; 9 collies boeken, monster en koopmanschappen, Order.

Van Samarang per het Nederl. schip *Ararat*, gezagv. J. H. van Wijngaarde, agent L. Johan.

200 vloersteenen, $252\frac{41}{100}$ picols mangreschors, 30 kisten vuurwerk, 9 zakken galnoten, L. Johan; 4 kisten koopmanschappen, Kruer von Oven en Co; 4 kisten koopmanschappen, Gebr. Kocken; 6 vaatjes boter, 150 kistjes kaas, 12 rotting stoelen, Schimmelpenninck en Co; 4 kisten manufacturen, 1 kist bloempotten, J. F. van Leeuwen en Co; 37 collies diverse passagiers goederen, Gebr. Kocken; 1 kist sigaren, 1 kist flanel, P. Kervel en Co; 1 kist glaswerk, Gezagvoerder; 1 kist manufacturen, Order; 129 collies manufacturen, medicijnen, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Batavia via Samarang en Cheribon per de Ned. Ind. stoomboot *Palembang*, gezagv. H. J. Roseboom.

5 kisten jav. sigaren, IJo Kong Soen.

Naar Bandjarmassing en Celebes per de Ned Ind bark *'L Amitie*, gezagv. J. Huwart.

2 kisten boslemmermessen, 2 kisten gedr. rood katoen, Adam & Co; 5 kisten ong. katoen, 160 kelders arak, 8 kistjes inhd.. 200 ℔ kruid, Berrest.

Naar Boobij Eiland per het Engelsche schip *Swan*, gezagv. Griffin. Ballast.

Naar Sandelwood per de Ned. Ind. bark *Madina*, gezagv. Hadjie Mohamat Sedik.

1 kist rood katoen, 1 vat boslemmer messen, 1 kist koralen, J. F. van Leeuwen & Co; 89 katjes koper draad, McMillan Marten & Co; 1 kist madapollams, N. H. M.; 3 picols koperwerk en kleinigheden, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 17 à *f* $17\frac{1}{2}$.
KOFFIJ per picol. *f* 28 à *f* 30.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 150 à *f* 170.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 180 à *f* 190.—
KOMHUIDEN per 100 st. *f* 200 à *f* 300.—
ARAK per legger *f* 65 à *f* 80.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING. *f* 9 à *f* 10.—
WISSELKOERS pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 7den Maart, des morgens ten half 9 ure.

Ds. SCHIFF.

DOOPSBEDIENING.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 7den Maart, des morgens ten half 9 ure.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.